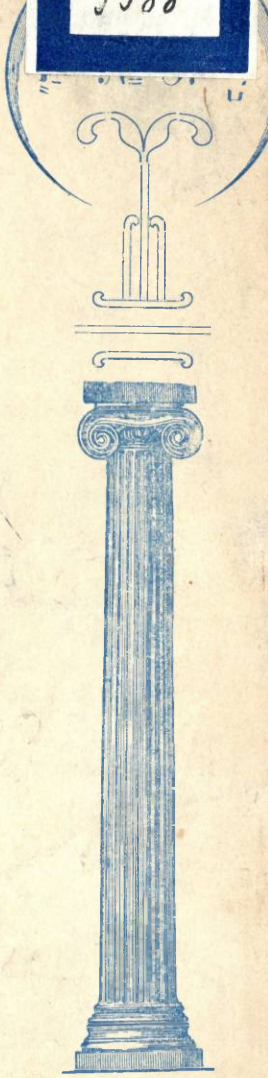

צד
1942:
5588

א. בידוב.

ממרחי חתים

חוברת א'.

- (1) דמעות אשה.
- (2) הצל.

מחיר כל נומר 5 קאפ.

У - XIV / A

21268

А. Бенъ-Довъ. Разказы и очерки
Изд „АВНВЪ“ Варшава.
Тип. И. Эдельштейда Варшава, Налевки 38.

דמעות אשה.

ספור.

העלמות זילברשטין, האחת כבת עשרים והשניה כבת שש עשרה שנה, שכבו כדרכן תמיד לישון מתוך שיחה נאה. קלרה הבכירה ספרה לאחותה מאורע אשר הביא את שתיהן לצחוק-הנאה. בדידה הוה עובדא באותו יום: בערב הלכה אל חברתה מאשא קלינמאן ותעבר את גן העיר, ושם רדף אחריה בחור מקושט בכל השדרות. מתחלה „ענין” אותה הדבר; מהיכי תיתי — ירדף אחריה ככלב, „אבל הסוף היה תיאטרלי לגמרי”: כשהפץ הבחור העוגב להפסיק בעדה את דרך צאתה מן הגן, שמעה פתאם מכת לחי מצלצלת — ונבהלה. ביניה ובין הבחור עמד צעיר ויחרף את ה„דון-זשואן” ויאים עליו כי ישיבהו בכלא.

— מאין בא פתאם הצעיר? שאלה פֿאַני הצעירה.
— לכאורה נדמה לי, שגם הוא רודף אחרי,
ומתחרה עם הבחור המקושט, אבל לסוף נוכחתי,
כי חשדתי בכשר לשוא. פניו היו כל כך מהורים, כל
כך תמימים!..

מתחלה חרף גם אותי: „גברתי! ראוייה את
לענש כזה: צריכה היית לגרשהו בראשונה. הן אנכי
ראיתי הכל: קצת הנאך הדבר”.

גם „מוסר“ הטיף לי: „הן יודעת את, כי בערב
 סכנה היא לעלמה ישרה לטיל לכרה בגן העיר — ומה
 גם כי לפניך יש כח מושך מיוחד“ —
 — אהא! צחקה הצעירה בסרקת ובקלעה לפני
 הראי את שערותיה הארוכות, — כנראה, גם „חלקות“
 יודע הוא להגיד.

אבל הבכירה התנגדה: חושבת אנכי, כי איננו
 מוכשר גם לזאת. בענינים כאלה מענין יותר הדוך-
 זשאן ממנו.

— מה את אומרת? ! תמהה הצעירה בהפנותה
 את פניה אל אחותה — איך תוכלי להגיד כזאת?
 — פתיה! צחקה הבכירה בצנחה מעל ממתה
 ותגש אל אחותה — עודך קטנונית, פֶּאָניני —
 — נא! נא! נא! מחאה הצעירה — אל נא
 תתגדלי יותר מדי! — הבכירה חבקה לאחותה בחבה
 ותלחש לה באזנה: „ילדה תמה! כשתגדלי תביני,
 כי הצדק אתי. הצעיר החור, „מצילי ורב ריבוי“, —
 היסיפה בלצון — הנהו בודאי איש-המוסר, ודוקא
 כמעט זה אינו יכול למצא הן תמיד בעיני האשה.
 — כגבר? קראה הצעירה בהתמרמרות, ותחלץ
 מבין זרועות אחותה.

צחקה הבכירה על כעס אחותה ותחבק לגורתה
 הרעננה שנית, ותאמר בלחצה אותה אל לבה:
 „פֶּאָני פתיה! פֶּאָני פתיה!“
 — ההודית לו, לכל הפחות? שאלה הצעירה
 בראגה.

— בודאי, קטנונית, גם בקשתי כי יבקרנו,
 והוא ענני כאיש, אך לא כגבר.

— מה ענך?
 — „כשתרשנו עתו, יסור אל אבותינו להגיד

להם, שלא יתנוני לטיל בערב לבדו", בלי שומרת לראשי — המבינה את ?

על פני הצעירה עבר איזה צל תוגה. בלבנה פנימה רעד איזה מיתר, ולא ידעה מה. חידה היא לה, מדוע לא מצא הוא חן בעיני אחותה, אך גם התנהגותו המוסרית ביותר עם אחותה לא הפיקה רצון ממנה.

השעון השמיע את השעה השתים עשרה, והאחיות שכבו במטתן ותוספנה לשוחח ולפטפט, בלחש ובקול, "בעניני דעלמא". פנס הלילה האיר באור ירוק את חלל החדר המקושט בצעצועים ופסלים שונים, ואת פני האחיות הלוהמים משיחה ומחמימות. הבכירה החלה להתנמנם ותעיר עוד הערות שונות על דעות אחותה מתוך נמנום. המקרה שקרה לה בפעם הראשונה בימי חייה, מסך עליה רוח שכרון שלא ידעתהו עדיין. מה לחש באזנה דברי אהבה וחנופה — הרוך-זשואן: "מלאכי! ונום! עפר אני תחת כפות רגליך — פני נא אלי אך רגע" — וירץ אחריה ככלב...

והצעירה לא יכלה להרדם בשום אופן. אייר החדר החם והשיחה המרגזת הפכה מצד אל צד, ומקרה היום הלם במוחה ולבה בלי הרף. מה חשב הצעיר ההוא על אחותה? מתעוררת לפתע שאלה בלבה — בודאי חשב כי גם היא מ"אלו" הנה... ולכן לא הפץ לסור אל ביתן... פוי!..

איזה חפץ אדיר קם בלבה להתודע אליו ולראותו. לה, כמוכן, לא היה מטיף מוסר. דעותיהם בנידון זה שוות, כנראה. בכל אופן מכת הלחי מוכיחה, כי יודע הוא גם להגן כדבעי על אידיאליו... ולאיש בזה היתה חפצה מאד מאד להתודע...

ולרעיון זה לוחשים פניה בלהט מיוחד וחזה מתרומם ויורד בתכיפות. איזה דבר מקים אותה ממשכבה, והיא צונחת מעל ממתה ומתחילה למיל בחדר הנה והנה. אצל החלון היא נצבת, מרימה את היוליון הלבן ופותחת בחשאי את שתי דלתות החלון ושואפת אל קרבה את זרם האויר הצח. אגן הסהר מביט בה, כאלו ישמח לקראתה בשעה זו, שברחובות העיר אין נפש חיה, מלבד שומר הרחוב המכה בסנדליו במרצפת. ... מי הוא? מה שמו? מה מעשהו? —

מטרת את מוחה המחשבה האחת — ואולי קרוב הנה... «זהו גבר אשר אין סכנה לעלמה יפה ללכת אתו בחשכת ליל בעבי היער» — באיזה ספר קראה את הדברים האלה? — אולי אמר לה איתם מכירים מינדלין, הסמודנט הנצחי.

ופתאם זוכרת היא את היכוח העז שפרץ בינה ובין אחותה לקריאת ספורו של אנדריאוב „התהום“. היא לא יכלה להאמין, כי מאורע כזה אפשרי הוא בין בני הנעורים, ואם קרה, אולי, אסון כזה — הריהו ענין רק לעתונים, ולא לציור. הסמודנט מינדלין היה על צדה, ואחותה ביחד עם אחיהן, חברו של מינדלין, לאוניברסיטה, סיתה, טענו באחת: „כי זהו מן החיים, וכל גבר, לו גם סמודנט ומשכיל, מוכשר לעשות דבר כזה“.

היא התלהבה, התמרמרה ומחאה נגד הדלטוריה הזאת, והם, אחותה ואחיה, צחקו לתמימות דעוניה „הילדותיות“...

ושנית החלה לשוב בחדר, ומחשבות שונות, ערבוביה של הרהורים זרים, התרוצצו במוחה בחוקה, מעין מועקה הושמה על לבה ושעמום נורא תקף אותה עד לדמעות. מבלי משים ישובה על ממת אחותה הגרדמה, ותביט אל פניה הצוהלים מתוך שינה.

— מי פה ? אַה ! את , פֿאַני ? מדוע אינך ישנה ?
נשמע פתאם קול הבכירה הנעורה .

— אינני יכולה להרדם , ענתה הצעירה באי-
רצון .

— ה"צעיר החור" רודף אחריו בשנתך ? צחקה
הבכירה .

— הכלמי , קלרה ! קפצה הצעירה מעל המטה—
מה גסה את בימים האחרונים !

— נו , נו , קמנונית ! אל נא באפך — הוסיפה
הבכירה לצחק ותמשך את אחותה אל תחת שמיכתה
— שכבי פה , שטיה נעימה אתי , — ולא ירגיז איש
את שנתך . . . "אילי-לילי , פֿאַניני !" — החלה לנענע

אותה בחכה — ישני , ישני . . . חבקיני היטב . . . כך ! ..
והצעירה נלחצה באיזה כח דוחף אל אחותה
ותנח את ראשה הלוהט על חזה . צרך מיוחד לסלסול
ולרוך התעורר בנפשה הנרגזה . . . בכל זאת יקרה לה
אחותה , חשבה בלבה בחבקה לה , — אף כי דעותיהן
אינן שוות כמעט בכל . עוד לפני שלש שנים , כשלמדה
עוד הבכירה בנימנסיה , ולא עמדה במסה ותעזב את
הלמודים במחלקה הששית , פרץ עוד אז סכסוך
בינה , הצעירה , שלמדה אז במחלקה הרביעית , ובין
הבכירה — על זלולה בלמודים , ומני אז לא חדלו
הריבות בינותן . בקריאת ספרים , בשיהות אנשים ,
בדעות ובהשקפות , בשום דבר לא יכלו להשתוות .
ופלא הוא בעיניה , שלמרות שנוי אופיהן , מוקירות
ומכבדות הן אשה את אחותה ותמיד יודעות הן
להתפשר ולהשלים ביניהן .

— הישנה את , פֿאַני ? — לחשה הבכירה באזן
הצעירה ותנשק בצוארה הלבן .

— לא , קלרה ! שנתי נדדה ממני , לא אדע

בשלמה. מוב. כי מחר יום גנוסיה ואוכל לאחר מעמ
בשנה של שחרית.

ושתי האחיות נלחצות עוד יותר, מחבקות
ומנשקות בחום אישה לאחותה ונהנות מאד מקרבתן.
המענגת בפעם הזאת את שתיהן בענג מיוחד.

— קמנה! מסלסלת הבכירה את הצעירה —
היודעת את כי יחס מינדלין אליך „חשוד“ קצת? ..
— אלי?! מתפרץ קול פחד ושמחה מגרון
הצעירה.

— כן, כן, קמנה! לא לחנם מסכים הוא
תמיד לדעותיך המוזרות... האם באמת לא שמת
עוד לכך לדבר הזה? שטיה! שטיה נעימה! .. את
הפיל לא ראית! —

בגוית הצעירה הוצתה פתאם אש זרה ותקדחנה
חליפות. האמת, כמובן, את אחותה. גם היא בעצמה
חושדת אותו לפעמים ביחס משוחד אליה. אבל
העובדה כי נודע החשד גם לאחרים — הפתיעה מאד
ותמלא את נפשה הרהורים חדשים וחיים חדשים.
והנחיצות להוכיח עוד יותר באמתת הדבר, הכריחה
אותה לפקפק בודאות ההשערה, ותאמר בלש אל אחותה:
— ואני חשבתי כי בשלך יבקרנו לעתים

קרובות

— בשלי? חי! חי! חי! תכף אלך אחריה „רוב“
הזה. לו גם אסתאב עד זקנה לא אסכים לשמות כזו.
— נו, עד זקנה לא תסתאבי בודאי! צחקקה
בהנאה הצעירה. בזה במוחה אנכי.

— חכמנית שלי! טוב שמכינה את. למצעה, אמת.
אלפאדביתית כזו.

לב הצעירה מתמלא ענג ושמחה אין קץ.
ובנפשה מתפשרת היא לגמרה עם אחותה. למרות

ריקניותה, מחלטת היא בינה לבין עצמה, עלמה טובה ואוהבת-אמת הנה. קצת עגבנית ופוחזת — אבל שקר לא תשקר לעולם.

— קלרה! פונה הצעירה אל אחותה בחבה — מדוע השיבות ריקם את פני הדקטור בלום? כמדומה לי, שגיש ישר הנהו.

— זה מעט לי, קמנה! עונה הבכירה בצחוק-מרירות — חפצי הוא, כי אישי יהי, קודם כל, גבר, לא סמרטוט אידואלי. החיים הנם מבצר חזק, ואיש כמוהו, למרות ישרתו, לא יוכל לכבשם לי.

— אך אפשר שתשובתך השלילית תמיט עליו אסון, אמרה הצעירה בדאגה.

— ומה בכך? המחויבת אני להקריב את עצמי בשבילו?.. ושנית, אל תחשבי אותו למלאך. כמוהו ככל הגברים — מבשר ודם קורצו. מצאתי חן בעיניו בפני היפים וגזרתי המלאה, ואולי גם בנדרונתי העשירה — העיקר, כמובן, יפוי. לגברים יש קנה-מדה אחד בשביל כל הנשים. יודעת אנכי אותם. הדקטור בלום, הכחור שרדף אחרי בנן, הצעיר החור, „הדוב“ שלך — האמיני לי — בנוגע לנו, תמימי דעים הם, כמובן ידוע.

— אני מוחאה, מוחאה, מוחאה! קראה הצעירה — זוהי דבת שוא. אי אפשר בשום אופן להשוות את מינדלין אל הדון-ושואן...

— שמעי נא, קמנה! גדולה אני ממך בארבע שנים ויודעת הרבה יתר את הגברים לכל מיניהם ומסכותיהם. איני מחלטת, כי אין גברים אידואליים בכלל, אבל בנוגע לנו, הנשים, רובם ככלם תורת אריסטו בידם: „כי האשה לא נוצרה אלא לילדים“. אולי אשם בזה הטבע, ואולי גם תנאי החיים, לא בררתי

עוד לעצמי . אבל למה לנו הפלסופיה המוויפה ?
 לאיזה צורך ? בשביל לרמות את עצמך ? ספריך הרבים ,
 שימותיך הפלסופיות, כמה נחשבים הם לעמת החיים ?
 הן רואה את, כי הגברים שעבדו את החיים לכל
 חפציהם ותאוותיהם, גם אותנו הם חושבים רק לגורם
 חייהם — ומדוע לא נשלם להם במטבעם ? שעבוד
 כנגד שעבוד ! הם אסרו אותנו בעבותות החיים, ואנחנו
 אותם — בכבלי האהבה, הקנאה, המשפחה — והתאוה ..
 החיים הנם כל כך פשוטים, ואת מבקשת בהם
 רומנטיות ! .. האמיני לי, כי גם הצעיר החור שלא
 יכול לראות ברדף אחרי הבחור המקושט, או הדוך
 זשואן, לפי דבריך — הנהו רק גבר ומביט עלי, עליך
 ועל כל הנשים כרכושו השייך לו . גם מינדלין שלך —
 מבקש בך רק את הא ..

— מפּו ! לא יכלה עוד להתאפק הצעירה ותקפץ

מעל משכבה, — הנני אוסרת עליך לנבל ככה את פיך
 בנוגע לאיש הזה ..

— אָהֵה ! קטנונית ! „הנני אוסרת עליך“ —

ולמה להגיד לך את ההפך ממחשבותי ומסקנותי ? הוי
 הרומנטיות שלך ! לא לחנם קראת שלש פעמים את
 שילר .. האמת המרה היא אצלך נבול־פה ! ..

הצעירה נשארה יושבת על מטתה נדהמה

ונבוכה . דברי יאחותה הלמו במוחה ככפטישים . לזסכים
 לה לא יכלה בשום אופן, ובכל זאת הרגישה, כי יש
 בהם הרבה מן האמת . רוחה העליו התקדר שנית ולכה
 נלחץ כמו בצבת .

השעון השמיע את השעה השלישית, והצעירה

התעטפה בשמיכתה, כאלו חפצה להחבא נופני זעם .
 בעוד רגעים אחדים סככה הדלת על צירה בחדר הסמוך.
 חדר אחיהן הגדול, והצעירה גזדעועה, בלי הבין בשל

מה . שאלה מוזרה נתעוררה פתאם במוחה : מאין שב
אחיהן בשעה מאוחרת כזו ?
היא שמעה היטב , שהצית גפרוריה , הדליק את
המנורה , פשט את מעילו וישב על הספה .
— קלרה , הישנה את ?
— לא ! ומה לך ?
— בואי נא הנה ונשיח עוד מעט .
— כלומר , נתקומט עוד — ואת תאשימיני
בנבול-פה .

— לא , לא ! חי נפשי , קלרה , שאלה אחת
חפצה אני לשאל אותך .

ובעוד רגעים אחדים, בשכב קלרה ברועות אחותה
הרועות , שמעה פתאם מלים שהיו לה לפלא גדול :
— קלרה ! מדוע מאחר אחינו לשוב הביתה ? ..
איפה שהה עד עתה ? — הבכירה שתקה . יודעת היא
היטב , מאין הוא בא ואיפה הוא שוהה עד השעה השלישית
בלילה . השערתה ודאית אצלה , אולם להדאיב את נפש
אחותה הנרגזה לא חפצה הפעם .

— מדוע את שותקת , קלרה ?

— וכי יודעת אני מאין הוא בא ? ענתה כלאחר

יד — אפשר שממסכת רעים ואפשר שמאיוו אסיפה ...

— אבל בימים האחרונים החל לאחר לעתים

תכופות , ויש גם עד השעה הרביעית , החמישית — אמרה
הצעירה כמדברת אל לבה .

ופתאם הבריק רעיון במוחה , שזעזע אותה .

— למה נבהלת , פתיה ?

— קלרה ! התחננה הצעירה כמעט בבכי —

התגידי לי את האמת ?

— אין לי שום צורך לשקר לך .

— השב הוא „משם" ?

— מאין ?

— נו, נו, אל התחפשי — את יודעת מאין .
ואחרי דומיה לא ארוכה, ענתה הבכירה בקצת

ראגה :

— גם אני משערת ככה .

הבכירה החליקה את לחיי אחותה הנוערות ,
כאלו חפצה לפייס את „הפתיה הנעימה“, המבקשת
מלאכים בין בעלי „בשר ודם“. בכל לכה השתתפה
בשעה זו בצער אחותה. אך טוב שהכרת האמת
הזאת, למצער, באה לה לא לאחר זמן. החלומות,
הדמיונות וההזיות של הרומנטיות הישנה והחדשה לא
יביאו לה טובה לעתיד, וטוב טוב לפקח עכשו את
עיניה. בשעה ששכרון האהבה הראשונה לא נסך עוד
עליה רוח עושים.

הצעירה שכבה פרקדן ותסתכל מבלי נוע בספון .
לו יכלה להרדם! אל-צדק! להנפש משתוקקת היא מכל
הערבוביה הטמאה הזאת, המבלבלת וממשמשת את
כל המהור והוך בעמקי נשמתה. אבל האמת החדשה
מוזעזעת אותה עד היסוד... עתה הוברר לה הרבה! ..
גם הוא הולך „שמה“, אחיה יחידה, האוהב ככה לנשק
את גומת צוארה... ברררר! —

— ילדה תמה! סלסל קול הבכירה את אונה —
את מצב נפשך אני מבינה, אולם להתמרמר יותר מדי
אין לך שום סבה. כך הם החיים וככה חיים מרבית
הגברים. לולא הלכו „שמה“, לא היו נותנים לנו
מנוחה. התביני ?

— אבינה! רעד קול הצעירה — מה נורא

הדבר! ...!

— הדבר אינו נורא כמו שאת חושבת, קמנה!

הגברים אינם יכולים להנזר, כמונו, עד חתונתם,
ובנידון זה נחוץ לסלח להם.

— והילדים? ! התפלג קול הצעירה.

הבכירה נדהמה. שאלה כזאת לא חתה לשמוע
מפי „הקטנונית“. היא חפצה לדחותה בתשובה כל
שהיא, אך באותו רגע נשמע קול אחיהן:

— מה אתן מפטפמות בשעה מאוחרת כזו?
המותר לי להשתתף בשיחתכן?

— לא! לא! לא! צעקה הצעירה, כאלו חפצה
להחליץ משואת פתאם — אל תעזו לבוא הנה... נבוה!

— הוי בת-מלך יהירה! התלוצץ האח מאחורי
הדלת — על מה חרי האף הגדול הזה? במה חטא
עברך הנכנע לפני כבוד הדר רומנטיותך? ...

העלמה הנרגזה חפצה לענות דבר, אך לשונה
כמו דבקה לחכה. איזה שבץ חנק את גרונה בלי הרף.
הנבוה! אם יבוא הנה ירוק תירק בפניו ...

— קלרה! הוסיף האח לדבר מאחורי הדלת —
יש לי בשורה טובה לבשר את „נסיכתנו“; פתחי נא
את הדלת.

— לא! לא! לא! הלאה, נבוה! הרעימה
הצעירה.

— קלרה! הקטנה, כנראה, השתנעה היום!
פתחי נא! ..

— אך מה אעשה לך, הצמדקה הבכירה בלי
רצון, אם היא אינה מרשה? לא נאחר לשמע את
הבשורה גם מחר בבקר. שנה מתוקה!

— אך יש לי דרישת-שלום חמה, חמה מאד,
בשביל „הנסיכה“ מאת — מינדלין... זה עתה ראיתיו —
פתחי נא! ..

— מה? מה הוא אומר? — קפצה הצעירה מעל

משכבה, כולה רועדת — זה עתה ראה אותו? ..

— הגם הוא, קלרה?

הבכירה שתקה. צר היה לה להדאיב בפעם
אחת את נפש אחותה הזכה ולגלות לפנייה את כל אמת
החיים המרה. היא שמה את ידה על ראש אחותה;
הוא בער באש קדחת. עיניה ירו ויקי עברה וזעם —
מחאה עזה כנגד כל. לא הספיקה הבכירה לדבר על
לבה ולהרגיע את רוחה הסוער — ובכי־שבץ התפרץ
בחדר השלו.

הבכירה סלסלה את אחותה הבוכיה, השתדלה

לפייסה ולהשקיטה, אך לשוא!

על לחיי הנערה התמה לא חדלו לשטף דמעות
צורבות. דמעות אשה, ומתוך גרינה הנחנק ומבין
שניה המנקשות קבל קול רועד שנפסק מהתיפחות
ממושכה:

— הגם הוא!?

הצל.

מהרהורי בעל מרה-שחורה .

זה ימים וחדשים שיומם ולילה, בהקיץ ובחלום, יבעתוני הצללים החשכים. יש שמטיל אנכי בפרדם העיר ונהנה מהדרר העצים המלכלכים וצפצוף התינוקות העליון, שואף אנכי אל קרבי בצמא את זרם האויר המצוחצח ומתענג גם על המגבעות המקושטות של בנות העיר — ופתע לפתאם הנני מזדעזע כנשוך נחש: מימיני משרך את דרכו הצל האיום .

מתירא אנכי להסתכל בו בעיון, אך גם בלעדי זאת יודע ומרגיש אנכי צלו על מי הולך אחרי. היתה לי משפחה אחת של ידידים טובים, ולמשפחה השאננה הזאת היתה בת יפה שאנכי אהבתי. ככל ערב כשהייתי בא אל הבית ההוא, היינו מתוכחים אתה על החרף ועל האביב, על המלחמה הנצחית ועל השלום הנצחי. זרים היינו ברוחנו איש לאחותו; לא אל אחד טפח את נשמתנו. היא היתה מתנפלת על כל הקדוש לי והיתה קוראה לי „עובד-אלילים“; ואנכי הייתי מתמרמר למסקנותיה המהרסות ומחללות את מקדשי באכזריות כזו, והייתי קורא לה „בת-המרדות“, ובכל זאת אהב אהבתי, גם את עריצותה חמדתי .

טוב היה לי לשבת בדירתה הקטנה ולשמע את דעותיה הפרועות „על די ועל משיחו“. לא יכלתי בשום אופן להסכים להן, אף כי הבנתי שהרבה מן האמת יש בדבריה הלוחמים. לפעמים, כשהגיע וכוחנו עד לנקודת הרתיחה, היתה היא קופצת את אנרופה למולי וצועקת: „אתה, אתה הנך האשם בכל הרע! לולי יראת אתה וסיעתך להודות לאמת ולהתחבר אלינו — כי אז לא היה הנצחון מוטל בספק. אתה האשם!“

אל אלהים, אני האשם? במה? בזאת שלא אוכל להסר מתוך נשמתי את אלילי נעורי? בזאת שקשה עלי לשרש מלבי את אהבתי לשלות החיים ולגעגועי חלומותי? היא עומדת כקמיונור נורא, ודורשת ממני להפטר לגמרי מן העבר ולהלחם בעד העתיד. והעיקר — להלחם! לא לשבת בחבוק ידיים אף רגע, לא להתגעגע על חלומות שכבר עפו, אלא — להלחם! הנצחון בטוח לה, אם רק החולמים יהפכו ללוחמים.

ואני שומע את הקטגוריה החריפה, יודע שקצת אמת יש בה — ואיני יכול להודות להן בשום אופן. ויען שקשה לי להודות לאמת שלה, מסבה שאינה ברורה גם לי, מתחיל אנכי להתלהב ולטעון ולהביא ראיות והוכחות מספרי החכמים, כי טועה היא טעות גמורה, כי לא כך נלחמים בעד האנושיות, וכי הדרך שלי יותר קרובה לרומא; אותה מכנה אנכי בשמות גנאי: „משוגעת, אכזרית, רצחנית, מאבדת עצמה לדעת“ — ונהנה בקרבי, כי בצעקותי עלתה בידי להשתקנה.

אולם בבואי באחד הערבים אל המשפחה השאננה ומצאתי את כל בני הבית, מהאם הזקנה עד

המבשלת , האומנת שלה , נדכאים ובוכים על „סגולתם
 כי איננה עוד” — בא תכף הרהור של מוסר כליות
 בלבי , כי אנכי האשם בזה „שאיננה עוד” . אחיה
 הקטן , דמות דיוקנה , גמגם לי מתוך דמעות חונקות
 „כי בלילה הביאו תלגרמה והיא נלקחה” .

עוד אמש , בהפרדי מעליה מתוך שיחה רועשת ,
 נבאתי לה בהתלהבותי , כי שואה תמיט עליה ועל
 משפחתה ועל כל אוהביה . והיא צחקה צחוק
 מפוסתפל : „כשיוצאים למלחמה אין שמים לב לשמותים
 כאלה” —

לוא ידעה מה אהבתיה , בת התפת הנפלאה
 הזאת ! והאם פללתי שבפעם האחרונה אני רואה את
 ניצוצות עיניה השחורות , כי בפעם האחרונה אני
 מאזין לאמרותיה האיומות והצודקות בכל זאת , כי
 בפעם האחרונה לחצתי את ידה , יד-גבר ?
 ואיה אפוא היא עכשו ?

הסתכלתי בבני הבית ונרתעתי לאחורי . כלם
 מביטים אלי . אלי ! מה מבקשות עיניהם ממני , מה
 תובעות הן מנשמתני ? המאשימים האנשים השכולים
 אותי ? לא ! האם התבוננה בי בעינים כל כך מתחננות ,
 בלי כל צל של האשמה .

בלילה ההוא לנתי בביתם . ארון הבית , אבי
 המשפחה , נסע לדרכו , לרגל עסקיו , והנשים עם
 הטיפ התיראו להשאר לבדם בבית ; בי בקשו הנשים
 האמללות עזר ומשען בכרידותן ואידן . המסכנות ! גם
 צל של חשר לא עלה על לבן , כי חלש אנכי מהן ,
 כי אמלל אנכי מהן .

בחדר שלה שכבתי על הספה , אך לא ישנתי .
 ממולי על השלחן עמדה תמונתה וקבלה עלי בלי
 הרף . עיניה הבולמות דקרו את לבי השכול : „אתה ,

אתה האשם בצרתי! לולי יראתם — אתה, פחדן —
יהדומים לך! אך חפץ אתה לשבת בשלוה ולהתנגע
על חלומותיך — ואני הנני קרבן חייך השלויים
והשקמים!"...

מן הלילה הזה לא חדל הרעיון הממאיר הזה
לדבא את לבי הקרוע, וכעבור ימים וחדשים והיא לא
שבה, וגם מקומה איה לא נודע לנו — החלה חמחשבה
הזאת להתגלם יותר ויותר בצורה בולמת ומאשמת.
כן! הדבר אינו מוטל בספק: היא הקרבה לקרבן
על מזבח חיי הבטוחים. אני העליתי אותה לגרדס.
לא ידעתי להגן בעדה — יען כי פחדתי פן יבולע לי ...
וכעבור חצי שנה והיא הושבה מרכאה וגוססת
לבית הנוריה בחשבת הלילה, ובהאלמה לאור הבקר
לעד — החל צלה לשמור את צעדי ולרדפני. עוד
בבית העלמין, כשראיתי אותה מורדת אל הקבר,
מפני מראה הזועה והיללות המרגיזות, הרגשתי כי
צלה משרך אחרי את דרכי ישר מקברה. ומן היום
ההוא לא עובני עוד. בשדה ובבית, בתיאטרון ובבית
המשתה — אתי הוא. מעיר לעיר נדרתי, ממדינה
למדינה השלכתי והצל, זוחל אחרי. לפעמים כשמתחיל
אנכי להתנמנם קצת, הנני רועד פתאם בשנתי וחש
את הצל על ידי ימיני. אחותי מרגיעה אותי בדברי
חבה, כי רק נדמה לי, מלטפת בשערות ראשי
הבוער, משכיבתני שנית על מטתי, ומתחננת היא
אלי כי אנומה: "הן אין דבר, יקירי - וכי מה אתה
רועד ומפחד?"

הו, את הצל, את צל קרבני, אני ירא!

לחג הפסח יצאו :

מתביבליתיקה „אנשי שם“ (לעם) :

1=3 הַרְבַּּ מַלְאָדִי (חיו, השעתו ואנדותו)
מאת הֶלֶל צוּיִסְלִין.

4=5 הַמְנִיד מְקַאֲוִינִין (חיו, סוכתו
ואנדותו).

מאת ע. ג. פרענק.

מחיר כל נומר 10 קאפ' בלי משלוח.

מתביבלית „תְּקוּוֹת תְּקַפִּין“ (מנוקדת ומצוירת).

1=2 מְבַתֵּר אַנְדוֹת הַעֲבָרִים

(ערוכים כסגנון ילדים ולרות הילדים, בליות
רובה ציורים). ע"י מערכת „אביב“.

3 סְפֹרִים וּמַעֲשֵׂיֹת (לילדים).
מאת י. קצנלסין.

4 מַסְלַת הַפְּרֹל (ספור המעשה, עם
תמונת סטופמון וציורים).

5 עֲוִיחוֹת חַיֹּת (ספורי וואלוניגה לילדים
עם ציורים).

מערבים ע"י ש. קנפורוביץ.

מחיר כל נומר 10 קאפ'.

”אָבִיב”

הוצאת ספרי למוד ומקרא
לבני הנעורים ולעם.

יצא לאור :

מתביבליתיקה „ספרות יפה“ (לנדוליס) :

1. י. ל. פּרֶץ ; כתבים חדשים (חובת א'
ממעשיות ר' נחמניק).

2-3 הַנּוֹלָם (מעשה) מאת ד. פרישמן.
עם תמונת המתב.

4 אַנְדוֹת יוֹן (סבחר ספורי הפיתולוניגה
חיונית, עם ציורים רבים).

5 מַמְרוֹרֵי הַחַיִּים (ספורים והשמות,
חובת ראשונה (5 אנדות בליות 4 ציורים).

6 בְּלָדוֹת . מאת א. ציבושיצקי.
חוב' א'. א. ב. ד. ב.

מחיר כל נומר 5 קאפ' בלי משלוח.

הכתבת לכל עניני המערכת :

Книгоиз. „Авивъ“, Варшава, Новолипые 15.

הכתבת לממכר הראשי של ספרי „אביב“ :

Книжный маг. „Гашахаръ“, Варшава, Рымарская 16.

XIV 1442: 6588

השחר

נוסד בית מסחר ספרים חדש בכל מקצועות
הספרות ע"י מ. קפלן בשם "השחר" ווארשא;

רימארסקא 16 ; טלפן 149.67 .

בבית מסחר הספרים "השחר" אפשר להשיג כל מיני ספרים בשפה
העברית, הורגנית וגם ברוסית ופולנית וכן גם כל הדברים הנוגעים
למסחר הספרים .

בית מסחר הספרים "השחר" הציג לו למטרה למלא כל
הדרישות מערי השדה בדיוק ובדיוקנות מצוינה היותר
אפשרית .

בבית מסחר הספרים "השחר" נמצא מבחר גדול של כל
מיני תמונות, אלבומים, נאָטען וכרטיסי פוסטה מצוירים .

בבית מסחר הספרים "השחר" מתקבלת החתימה על
העתונים העברים והבללים היוצאים לאור בכל השפות .

בבית מסחר הספרים "השחר" אפשר להשיג כל מיני
כתיבה .

! מו"ס, מורים, בתי ספר, תלמוד תורות

מקבלים הנחה!

בית מסחר ספרים "השחר" מקבל

שלמות בעד אלה החפצים ליסרם, למיני

מועילים ונחוצים או ממחלקות ידע

כן יודיע תמיד לפונים אליו

בית מסחר ספרים

"לילדים", "לנערים".

קטלוג מספר

המכירה

מקיוב היא

א. פהנא

Книжный мага

„ГАСАХАРЪ“

Варшава, Рымарская №